

Hertta Karttila

Kuvataiteista talvea taitettaessa

Kiitos kiertueelle lähetettävien koelmiemien – ehkä myös lisäytyneen näyttelytilan – yhä useampi paikkakunta sai nykyisin osansa suurista näytelyistä. "Taiteen talvipuutarhaan". Näin mm. **Tampereella Sara Hildénin museo** esittää vielä koko helmikuun ajan **XII Pariisin biennaalissa** olleita nuoren polven töitä. Pariisin biennaali on 1959 perustettu kansainvälinen tapahtuma, jossa osallistujien välikaraja on 35 vuotta. Heidät valitsee kotimaa, täällä Suomen Taiteilijaseura. Vuonna 1982 osallistujia oli 40 eri maasta. Suomesta 5 taiteilijaa.

Suomen Taideakatemia kiertonäytelyinä nauttii kaksikin viime aikoina Helsingissä esitettystä suuria näyttelyiä: **Joensuu taidemuseossa** toukokuussa "Kuvantekijän luona" ja – tosin jo kesään päästyä – **Mikkelin taidemuseossa** kesäkuun ajan. "Marcus Collin 100 vuotta".

Helsingistä Turkuun on matkannut myös **Marc Chagall'in** etsaus- ja litografianäytely 110 teoksineen. Turussa se

on esillä tammikuun ajan galleria Grafiatissa.

Uutta ja ostettua

esittelee kuvin ja sanoin **Ateneum**, uutuuskien joukossa myös lahjoitukset. Huhtikuusta kesään nähdään kotimaista **nykyaikaa** 50 näyttelypanijan voimin. Taideakatemia uudentyypisen näyttelyn tarkoituksena on antaa yleisölle käsitys meillä tällä hetkellä ajankohtaisista kuvataiteen ilmiöistä.

Luultavasti kärkekkäämmän esittelee nykyhetkemme Helsingin Taidehallin **Nuorten taiteilijan 88. vuosinäytely 6. – 27.2.** Tässä tapahtumassahan on tapana kokea yllätyksiä ja yllätyksiä myös varsinaisen kuvateon ulkopuolellakin. Ensinnäkin: kuka pääsee mukaan, kuinka paljon hyljätään? Toiseksi: kuka tekee em. valinnat ja keiden mielestä päin hankkia? Kenelle annetaan avajaisissa julkistettava Suomen Taiteilijaseuran tunnustuspöytä, tänä vuonna 8000 markkaa? Mitä sanovat arvosteli-

jat ja miten yleisön maku poikkeaa siitä?

Lapinmaasta on sykäyksittäin tullut ärhäköitä näyttöjä. Hieman kesympi, mutta varmasti kiinnostava lie 16.4. – 29.5. odotettavissa oleva **Sinebrychovfin taidemuseon** sijoittuva "Sami Daidda – Saamelainen taide". Näyttelyn historialliseen esineistöön, sen käsityösastoon ja nykytaiteeseen on saatu lainaesineistöä mm. Tukholman Nordiska Museetiltä ja Suomen Kansallismuseosta.

Taidetta kirjoista

Tiesittekö, että Gauguin Tahitin-vuosinaan esiintyi myös lehtimiehenä? Hän toimitti siellä **Le Sourire – Hymy** – nimistä lehteä, joka ehti ilmestyä 1899 – 1901 noin kymmenen numerona 21 tilaajalle! Kuvitus ja pirullinen hymy, Ranskalle osoitettuna, olivat Gauguinia itseään.

Vuosisadan vaihteessa Gauguin kirjoitti myös kirjan "Ennen ja jälkeen"

(Tahitin). Suomen Taiteilijaseuran kustantama näköispainos on nyt taiteen ja vaikuttavien elämäkertojen ystävien saatavissa.

Myös Paul Gauguinin ystävä tarinasta on ilmestynyt uusi teos "Kirjeitä veljelleni". **Vincent van Goghin** kirjeet on kirjaksi sovittanut tunnettu elämäkertakirjailija **Irving Stone**. Kustantamo Suomessa on Otava.

25-vuotista toimintaansa juhlistakseen on myös Hyvinkään Taiteilijaseura lähtenyt kustantamisen tielle. Hyvinkääläinen teos "Kehystetty todellisuus" kertoo Hyvinkäällä asuneista taiteilijoista ja heidän ajoistaan mm. **Sallisen, Saarisen, Schjerfbeckin** ja **Ruokokosken** seuran muun taiteilijakaartin ohessa. Kirjan on toimittanut **Hannele Koivunen** ja sitä saa tilata joko kustantajalta tai, kuten edellisistäkin, Suomen Taiteilijaseuralta.

Taiteilijaseuran ohella kahta edellä mainittua myyvät myös ns. hyvinvarustetut kirjakaupat.

ITA-SAVO

Savonlinna

Ke

19.833 LT

13.01.1983 d

KULTTUURIKIRJAVAA

Parkkisen perinnepohjainen laulunäytelmä nähdään sunnuntai-iltana Pulkasalmella yläasteella. Näytelmä kokosi viime kesänä Kirjavalan Maalaisliiton talolle täydet katso-

mot. Punkaharjulle näytelmää on toivottu monelta taholta. Eräänä taustasyynä lienee sekin, että näytelmän tapahtumat liikkuvat miljöössä, jossa viime vuosisadan lopulla kuuluisa Maironien piru kummitelli. Kuvauksia tästä tapauksesta on Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) kansanrunousarkistolle lähetetty eniten juuri Punkaharjulta ja Kerimäeltä. Savonlinnassa siitä oli alkakauden tapaan tehty kronikka.

o o o

Helsingin yliopiston museosta on tehty kuvitettu esittelykirjanen, johon

alojen asiantuntijat ovat kirjoittaneet esittelytekstit. Museon esineistön lisäksi kirjaseen sisältyy luettelo Helsingin yliopiston piirissä toimivista museoista ja kokoelmista.

Kirjaseen on toimittanut amanuenssi Reija Suominen-Kokkonen, graafinen suunnittelu on Jorma Hautalan käsialaa. Sivuja kirjassa on 102.

o o o

Suomen rakennustaiteen museossa Helsingissä avautuu huomenna näyttely Brnon funktionalistit. Brnossa, joka vielä ennen ensimmäistä maailmansotaa tunnettiin lähinnä "Wienin esikaupunkina", kukoisti moderni arkkitehtuuri maailmansotien välisenä aikana. Kehittyneen teknologian maana ja eurooppalaisten aatevirtausten kohtauspaikkana Tshekkoslovakiasta tuli nopeasti modernin arkkite-

tehtuurin tärkeä tukikoh-
ta. Aivan erityinen asema sen avantgardearkkitehtuurin piirissä on Brnon kaupungilla, joka 1920-30-luvulla kohosi todelliseksi arkkitehtuurin metropoliksi. Kaupunkin oli kokonaisen funktionalistisen koulukunnan tyyssija ja valankumouksellisen arkkitehtuurin kansainvälinen näyttämö. Tunnetuimmat nimet ovat Adolf Loos ja Bohuslav Fuchs.

Maaliskuun 6. päivään saakka avoimena olevan näyttelyn ovat järjestäneet Prahan Kansallinen Tekniikan Museo, Suomen rakennustaiteen museo ja Alvar Aalto-museo.

o o o

Suomalainen ostaa vähemmän mutta kalliimpia kirjoja kuin ruotsalainen tai norjalainen. Ruotsalainen ostaa 9 kirjaa vuodessa, tanskalainen ja norjalainen 8, suomalainen 6,5.

Mutta ne suomalaisen ostamat 6,5 kirjaa ovat kalliita lahjateoksia tai suurteoksia. Pohjoismaalaiset taas hankkivat enemmän pokkareita.

Rahaa käytetään Suomessa silti kirjoihin suunnilleen saman verran kuin pohjoismaissa, sillä kirjan hinnassa ei ole suurta eroa.

o o o

Sara Hildénin taidemuseossa Tampereella avataan huomenna **Pariisin XII nuorten biennaalin** taiden näyttely, jossa on mukana 26 maata. Edustettuina ovat kuvataide, valokuva ja video. Näyttelyn ovat koonneet ja järjestäneet Suomen Taiteilijaseura ja Sara Hildénin taidemuseo yhteistyössä Pariisin biennaalin kanssa. Avajaisissa on läsnä myös Pariisin biennaalin päävaltuutettu Georges Boudaille.

AI&OI